

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II. пош.
Конто почт. шал. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає
від 1—3 год. передпол.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в крмю 4.20 зл.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр., Німеччині 7.50
зл., Італії 5 л., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7.50
зл., Австрії 7.50 зл. Залив
адреси 1 пол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

До економічного об'єднання.

На маргінесі кооперативної наради в Перемишлі.

Кінч об'єднання до боротьби проти лихоліття гомонить у нас в усіх боків, та в останньому часі здійснюється домагання економічного об'єднання у виді злуки (фузі) наших економічних установ, добачуючи в цій генеральній лік домагання нашої нової економічної організації. Цей проєкт і в цій загальній формі не є доцільний.

В цій справі не хочу говорити теоретично ані загально, а хочу знати річ по імені і вказати дійсний приклад відносної пропаганди.

В дні 26. мая ц. р. відбулася в Перемишлі кооперативна конференція, — скликана Повітовим Союзом споживчих кооператив в Перемишлі. Дирекція цього союзу представила у своїм звіті дуже ясно розуміння кооператив у перемишльській сусідній повітах, — де основано вже 40 сільських кооперативів споживчих, але з їх короткотривалою діяльністю вже вказується: 1) що новоповстаючі кооперативи слабо виживовані (!) і не повинаються, як належало б бажати; 2) що треба передусім скріпити та розширити діяльність вже виживованих кооперативів, — та 3) що слід припинити осередження дальших нових кооперативів...

Отже значить, що у нас в останньому році, під фірмою споживчих кооперативів — похально приступлено до оснування союзів з консумівами кооперативами і тому ці нові кооперативи не всюди розвиваються, бо, як кажеться, вони слабо виживовані, та їх треба не тільки контролювати, але також добувати на місці, як вести кооперативу. Та мабуть треба було вперше добути і привчити людей на місці, як вести кооперативу; провінція заперечування місцевого на осередження його спроможності, а — описати вирішити, чи в такі умови до заснування кооперативів сакої або такої. Отже один досвід з останнього часу, та лихо в цій, що треба платити кошти таких експериментів...

Але перемишльська кооперативна конференція є знаменна ще прилюдним висказом, що дальше існування у нас двох рівноправних економічних інституцій: "Народної Торговлі" і "Центросоюзу" є безнадійна, бо на наносять тільки шкоду для обох названих інституцій, і тому учасники цієї конференції ухвалили одноголосно резолюцію, якою вивалили з "Центросоюзу" і управу "Народної Торговлі", щоб негайно приступили до злуки обох названих кооперативів до утворення нової кооперативної організації, яка доставляла б кооперативним товаришам по конкуренційних цілях.

З цього видно, що кооперативна конференція заговорила про потребу якого економічного об'єднання — ціною ліквідації одної з наших інституцій "Народної Торговлі" або

Центросоюзу, а воно не є шлях до наладнання центральної організації наших кооперативів. Бо обі ці центральні мають рацію існування, як відповідно розложиться їх обсяг ділання.

Краєвий Союз господарських спілок перетворюючись у Центросоюз — намагався довести до кумуляції, чи то сконцентрування в собі чотирьох відділів: сільсько-господарського, споживчого, галантерейного і загально-організаційного, — замість узяти і полишити "Народну Торговлю" технічно-торгівельною організацією, яка є здібна і готова вести гуртові магазини споживчих товарів для повітових союзів кооперативів і кооператив першого степеня — як краєвий торговельний союз. Таким чином Центросоюз створив у себе побіч чи проти "Народної Торговлі" другий споживчий центр, та в слід за цим сільсько-господарський відділ у нього пішов на другий план, але й споживчий відділ, хоча вичерпує усі оборотні фонди, — не вдоволяє споживчих кооперативів ані під оглядом організаційним ані товаровим, як вказує приклад перемишльської кооперативної конференції. Рішуча кооперативна організація вийшла покривдженою, а споживча проковтнула оборотні фонди і є невдоволена...

Отсей другий повосенний досвід доказав нам, що кумуляція аґенд центрально-споживчої і сільсько-господарської не є до-

цільна, та вимоги нашого життя і тези останнього Міжнародного Кооперативного Конгресу, оперті на досвідах кооператив у інших народів, повинні переконати нас про потребу відтяження Центросоюзу і передачі "Народній Торговлі" аґенд заосмотрення кооператива в споживчий товар по конкуренційних цілях. І якраз цей конєчний поділ праці усуне вказані домагання та суперництва, а поставить на своїй місці: "Народну Торговлю" як торговельний союз споживчих кооперативів, а Центросоюз як організаційний союз сільсько-господарських кооперативів, — при чім акція цих обох союзів має бути згідна і своєспільна без посягання на верховодження або консумування цієї чи другої централі.

Як концентрація капіталів мусить переводитися в самостійних фінансових організаціях, не звязуючи їх з якоюнебудь технічною кооперативною областю, так всяка осередна кооперативна технічна організація мусить бути самостійна, щоб могла мати свободу рухів, а не була зупинювана або погловчана іншою технічною організацією. Тут виступає як конєчна вимога передусім: поділ праці до спільної мети!

А до цього треба нам також розважно ставити особливі відношення організації кооперативної, — щоб вона задоволювала непохитно дійсні потреби широких народних мас.

Отсе подаю під розвагу інтересованих організацій, у відповідь на постанови Кооперативної конференції в Перемишлі.

Д-р Кость Левицький.

Нова екзотична війна.

Повстання в Сирії проти Франції.

Місце дії: Ливанські гори. Дієві особи: два арабські племена і французькі війська. За кулісами: Англія, стежить одним оком гру. Конфлікт: — релігійна ворожнеча племен, суперництво колоніальної політики двох великих європейських держав, ненависть Арабів до білої раси.

Проти французьких військ повстало в Сирії арабське племя Друзів. Воно є мусульманське в суперечності до своїх найближчих сусідів Маронітів — католиків. Від 1860 р. має протекторат над Ливаном — Франція, а ливанський баша є християнином. Друзів є 100.000, вони є, як деякі кажуть, останками передсемітського населення Сирії, інші: відокремленою кастою сирійсько-арабського населення. Їх мова арабська; їх релігія, основана біля 1000 року, складена з науки християнської, магометанської та жидівської. Турки підбили їх щойно в 1635 р., однак вони невпинно бунтувалися проти турецької влади, а жили завсіди в дружбі з Англією. Жорстока війна Друзів з Маронітами, яка довела в 1860 р. до різни християн у Дамаску, спонукала Францію вислати війська до Сирії і зайняти Ливан. Велике чи-сло Друзів вимандрувало тоді до Гаврану. Нинішня війна ведегва-

ня одній частині верховин Гаврану, званій Джебель ед Друзе.

Друзи скористали із своєї зміни високого французького комісара, яким є тепер ген. Сарай, незнайомлений з середовищем, і збунтувалися. Цей бунт має глибший підклад. Він є відгуком мароканської війни, для підкреслення солідарності з боротьбою Арабів в Африці і наслідком давню притасного суперництва Англії та Франції в Сирії та Палестині. Союзники, щоб ослабити Туреччину, яка підчас війни стала на боці Німеччини, протиставили їй арабський національний рух. Англія створила бунт до незалежної арабської держави в Іраку, Трансйорданії та Геджасу, над якими панує, посадивши скрізь своїх покірних прихильників. Задержавши собі Палестину, відступила Сирію Франції.

Одна з тих проблем — нафто-дайдного Мосула до якого часу не-поладана. І Англія і Туреччина мають претенсії до цієї землі. Ліга Націй, що стільки разів ріши-ла цю справу покищо видає по-довинний осуд, передаючи мандат над Мосулем Англії і пропонуючи одночасно поділити країну між Туреччину і Англію (приєднавши до Іраку). Франція в Дні Націй підде-ржує тихрем Туреччину. За те Анг-

лія піддержує в Трансйорданії емі-ра Абдуллага, який хоче, щоб територія в Друзах, Гавран, перей-шла до його держави, себто від-пала під сферу англійського впли-ву. Англійські емісари підбадьори-ли друзьких верховинців до пов-стання проти французького війська.

Це повстання є покищо місцеве і не загрожує Франції позажню. Однак французька преса сама при-знає, що воно може витворити но-ві небезпекніші труднощі. Ведучи війну в Мароко, Франція не має досить війська, щоб вести на да-лекім Сході оборону інших колоні-альних територій. У Гаврані нема рядового французького війська, тільки недосвідчені та непридатні до бою сирійські охотники. "Темпс" у статті з дня 9-го ц. м. підкреслює, що заворушення є наслідком склад-них причин: і нерожірності гірсько-го племені Друзів, і сусідства з Трансйорданією, що є огнищем за-говорів та інтриг проти Франції, і пошлюк місцевих представників французького уряду. Офіційно франц. повідомлення впевають, всупереч англійським інформаціям, що сили, якими розпоряжає Фран-ція, є достаточні, щоб адушити повстання, коли тільки провід не-реїде в руки досвідченого коман-данта.

По широкому світі

Справа опантів. Німецький уряд відповів на польську ноту в справі опантів, підкреслюючи те, що майже всі німецькі опанті, які одержали повідомлення про їх видалення до 1-го серпня добровільно покинули межі Польщі — разом 17.000 осіб. 3.000, що залиши-лись у Польщі належать до тих, що внесли прохання, щоб їм від-класти річницю виїзду. За те їх 15.000 польських опантів виїхали з Німеччини лише 3.500 осіб. Він, за не паде на польський уряд, який не приготував відповідного числа опантів. Німецький уряд має намір приновити примусове ви-далення лише тоді, коли Польща зробить це раніше з Німцями. Як-що польський уряд залишує у Польщі Німців, тоді німецький не буде настоювати на віденській у-мові; інакше: він буде приневоле-ний ужити засобів реванжу і 1-го вересня ц. р. і 1-го липня 1926 причинитись поневоли до соромно-го некультурного видовища, за яке відповідальність упаде на поль-ський уряд.

Італія настоює на тім, щоб на випадок підписання миру Францією та Іспанією з Абд-ель-Крімом, а-на брали участь у цьому, тому, що Італія не може зріктись своїх прав до Марока.

Англійські посли, щоб дати приклад ошадності населенню, і головню робітникам, годяться на зниження своєї плати.

На сіоністичний конгрес, що має відбутись у Відні, група німець-ких націоналістів т. зв. Гакенрай-лерів приготували замах. Організа-тори конгресу скаржились цією застком

Поворот політ. еміграції на Україну.

2. Сила влади і безсилля емігрантів.

Поодинокі голоси емігрантів, що вряди-годи пригадують питання про поворот на рідну землю, падають у порожнечу і даремне ждуть на відгук. Це заступає відповідь. Радянська влада не вважає добільним впускати на свою територію небажаних гостей. На рідну землю вертаються покищо лише одиниці. Ясно, що вони вертаються на власний ризик і не можуть домогтися ніяких гарантій щодо ненарушності своєї особи.

Питання про поворот масової еміграції не може бути вирішене теоретичними дискусіями за кордоном, ні виниою думок навіть з офіційними представниками радянської влади, які не потребували би аж інтерполяції за кордоном на цю тему. Суспільно-політичні умовини в даній державі можуть бути тайною для чужинців уповні, зде-згорієнтованих у явищах невідомої для них країни; але земляки, що на протязі літ стежать за кордоном кожної динни, з тремтінням гуги за кожним проявом життя на рідній землі, не потребують аж офіційних декларацій ні документальних доказів, що можуть спокійно вернутись до батьківщини. Коли умовини життя в рідній краю ввійшли в нормальну стадію — політична еміграція відчуває це сама. Навіть коли цих нормальних умовин нема — туга земляків за рідним краєм є часто сильніша як острах за власну свободу.

Та ясно, що як довго якась влада не може дозволити на свободний масовий поворот рідних політичних емігрантів, до цього часу вона не почуває себе досить сильною і мусить продовжувати революційні засоби оборони державної "рівноваги". Те, що радянська влада може нині вважати у себе поворотом до нормальних відносин, не є ще волюючою гарантією для політичної еміграції. Надто ще багато людей, які терплять на чужині злидні і почувають себе викиненими на хвилі ворожої їм стихії, воліє ще невгодини боротьби за буденний прожиток на чужині, ніж поворот, який вважеться у них з образом

повної втрати індивідуальної свободи.

Важко зрозуміти, що мають на думці такі досвідчені суспільні діячі як Винниченко, коли звертаються до радянської влади, пригадуючи потребу суспільної праці для соціалізму і національного відродження на Україні. Чи тоді, коли Винниченко вів завзяту боротьбу з большевизмом, він не був соціалістом? Чи "соціалізм" є нині однощільним поняттям? Якби погляди на "соціалізм" і національне відродження України були у Винниченка та у радянської влади такі самі, то він не мав би потреби аж пробувати ґрунту у дипломатичних представниках щодо можливості свого повороту, а вернувся би без вагання на Україну вже тоді, коли видав своє "Відродження нації".

Так само стояла би справа і з іншими нашими соціалістами, що за останні роки сильно "полібіли".

Тимчасом розєднання, а навіть ворожнеча між учорашніми ще однопартійниками зросла на еміграції настільки, що недавні представники партії часто не мають нині за собою навіть гуртка однодумців.

Першою причиною цієї розбіжності поглядів була надто неждана еволюція ідей у діячів, які на протязі довгих літ уміли непохитно стояти на своїй партійній програмі. Це захитало їх авторитетом і ввело повну дезорієнтацію між їх партійними товаришами. Люде, що перейшли таку еволюцію, могли залишитись "чесними зі собою" чи пак: не піддатись їй з мотивів чисто матеріальних. А проте вартість зміни орієнтації є сильно захитана фактом, коли діячі наворачтаються на "радянську систему" щойно ви-

їхавши за кордон і залишаючись надалі на чужині. Чи є слабший аргумент для оборони їх ідеології як те, що вони признали владу щойно тоді, коли вона виїшла переможно і запанувала силою, коли діячі втратили надію на можливість її опрощення.

Нема сумніву, що діячі на еміграції, які відіграли визначнішу роль у революції, не радо вертались би нині на Україну як звичайні рядові громадяне, з думкою, що мусять зріктись участі в громадянським житті. Та нема чого дивуватись владі, яка не хоче дозволити на привілеї їм, коли не дає цих прав усім своїм громадянам. Можна тільки висловити глибокий жаль, що переважаюча більшість еміграції, яка складається з сірих, тихих громадян, не може нині — задля перепон рад. влади вертатись спокійно на рідну землю, де могла би бути корисною. Чільні діячі мусять або ввійти в ряди цієї сірої маси або послідовно видержати на чужині як жертви програної боротьби. Такі жертви можуть мати для історії визвольного руху більшу вартість, як їх можлива корисна праця "малих діл" по їх повороті. Але льогка подія і політичної думки домагається одного: — хто наворачтався на шлях нової влади щойно на чужині не може боронити її ідей, не признаючи одночасно засобів, якими ці ідеї здійснюються. Революційні засоби насильства є інколи так само переконуючі як сама ідея, якої вони боронять: переконують тим, що існують і панують.

Однак таке звеличання сили є признанням власного безсилля, а що більше підірває вартість світогляду людей, які ще в добі передвоєнного панування сили вірили у вплив ідей, незалежних від пануючих форм влади, — влади, яка для вдержання себе боролась зі свободою думки.

О. О.

Комуністи про Ботвіна.

Заперечення участі в замаху на президента.

Центральний комітет "Комуністичної партії Польщі" (Секція III. Інтернаціоналу) видав з приводу вбивства Цехновського та розстрілу

15 С. М. здержується висилку часопису тим ВП. передплатникам, що залягають з передплатою за біжучий місяць. Передплата на біжучий місяць 4'20 зол.

Ботвіна відозву, в якій м. н. вияснює своє становище до акції терору, як методи боротьби, з окрема торкається минулорічного замаху на президента Войцеховського.

Отже комуністи рішуче й на звичайно гостро (привична форма того пода проклямацій, латючок і т. д.) заперечують начеб то вони робили у Львові замах на президента і начеб то Цехновського вбито тому, що він знав тайни того замаху.

Комуністи, кажеться там, не признають індивідуального терору, як засобу боротьби і знають, що й убивство навіть президента держави не принеслоб їм користи. Щільно комуністів не є убивання поодиноких представників буржуазного правління, "чи буде ним простий поліціант чи президент". Їх щільно є масове збройне повстання. Вбивства провокаторів комуністи не вважають індивідуальним терором, лише актами самооборони перед зрадниками.

В дальшому відозва апотеозу Ботвіна, Енгля, Гайчика, Підярчика, Гібієра, Києвського і Рутковського та відгрозиться з приводу непоставлення перед доразовий суд убивця Багінського й Вечоркевича, Мурашка.

Коли зважимо, що старим звичаєм комуністів є признаватися до всіляких викритих і невикритих вчинків, що йдуть на шкоду буржуазії, і брати їх на свій рахунок, то вище зазначений протест проті заязування їх з атентатом на президента Войцеховського може м. н. послужити причиною до оцінень вартості доносів Микитина.

Найбільший вибір блаватних товарів на осінній та зимовий 167 сезон поручає фірма 2-100

АНТІН УВЕРА
Львів, вул. Галицька 10.

Філія в Тернополі, вул. Міцкевича,
філія в Стрию, площа Пасукаського.

Андрій Чайковський.

6)

Гулка і Смулка.

Гумореска.

— Прошу, закуріть, вибачте, що у мене такий подлий тютюн, та бачите, мене студента на краший ве статі, а я не маю багатой пани, щоб у її батька кишені підсмоктувати на рахунок посагу, як це пан Гулка зробив... Чи на багатого вас дряпнув?

Аж це слово привело гостя до пам'яті:

— Злодій, драбуга, шахрай, ошуканець, — говорив Окорський домлючи руки, — на три тисячки мене обскував, та ще мені дочку анеслав, — тепер сусідні з мене сміються...

— А якже панна Корнелія це приняла?

— Разу хотіла сердешна руки на себе наложити, так собі усе взяла до серця. Змаріла і висохла як скипка, тай усе ходить, мов сновида, ні спання ні роботи у неї не має... Ех! як би я цього драбугу аймав в свої руки! я би його так справив, щоби руський місяць лизався... І я його ще дістану в мої лапки, щоби він під землю сховався... так мені Боже допоможи! а коли не я його піймаю, так Войтек його справить, і він вже глядає за ним, а як Гулка Войткови в руки дістанеться, то йому ребер наїме добре...

Перед очима Смулки станула вже поминання перспектива: Ко-

либ так, чого доброго, Войтек злибав його, і вважав за Гулку, то заки би діло вияснилось, так би його прохолодив, що аж би горячо стало... З Войтком діло то не з Шувальовом, і тут жаде комісар Йому не поміг би...

Проти цього треба би конче якось забезпечитись, бо це вже не жарти...

— Ви батьки заможних дочок дуже необережно робите, що так першому ліпшому пройдисятові, не знаючи ні його самого, ні його роду повіряєте свої діти і свою мошонку. Ви заможний чоловік — сказати б лука, горожанин від усіх шанований, ваш дім чесний, до того ще свій власний, ваша дочка, себто панна Корнелія, дівчина на своєму місці, господарна, — ще би не була доброю хазайкою під рукою такої славної господині, як ваша чесна жінка! віно є, і за жениха не трудно, і ви рішилися видати свою дитину за якогось там козовуна? Пане Окорський, я дуже дивуюсь вам! Я будучи майстром різницьким гдився би таким чоловіком, що здохлих свиней і иншу падлину лупити... Знаєте, який з цього може вийти кінець? Ваша добра слава може пропасти, вас можуть люде підозрівати, що, мовля, Окорський має зятя коновала, і чорт його знає, що він мішає до своїх ковбас... Так, пане Окорський! Ви знаєте, що можуть зробити погані людські язик... Як знайдете того поганця Гулку, то зробіть з ним лад, як вважате, але не жалуйте за ним, бо з цього добра би не було. А ті три тисячі,

що, вас злупив, то вважайте, що ви їх злупили...

Смулка був дуже вимовний, а його слова робили велике вражіння на Окорський. Він слухав уважно, а коли цей говорив, що його добра слава може на цім потерпіти, що його можуть підозрівати, то серцега аж підскакала. На його добрий славі, на славі його ковбас йому більше залежало, чим на цих трьох тисячах, які у його вимантив Гулка.

Смулка його переконав. Окорський зараз освоївся з цією думкою. Його лице ясніло від вдодовлення, і усміхалося наче повний місяць, коли йому вітер хмарку зперед носа здує.

— Пане — каже наставляючи руки — звідкіля ви мене і мої домашні діла, мою сімю так докладно знаєте, начеб ви були давним моїм приятелем? Таж ми сьогодні перший раз бачимось. Як би мене ревізор не впевнив, що ви не Гулка, а би присяг, що ви, і цей злодій, то одна особа...

— Я вас ще раз упевнюю, і готовий на євангеліє побожитись, що я не Гулка, і я не менша як ви бажаю собі стрінутись з цим голтипакою, бо через нього я вже мав різні немілі пригоди, а раз навіть мене на поліцію привели за якийсь підібраний сексель, а за це криминал... Моє нещастя, що я маю бути на його дуже похожий...

— Мов даї каплі води...

— Дозвольте... Завдяки цій моїй схожості в Гулку, я мав щастя минулого року бути у вас на обіді... Там я пізнав вашу чесну Фамелію,

Звольте собі пригадати, що не я до вас впросився, лише ви мене до себе насилу зтягнули, стрінувши мене в неділю на Високому Замкові... А тоді, коли я був виправся, що я не Гулка, був би познайомився з вашою палицею... А вже як я раз зайшов у вашу хату під чужим іменем, то треба було грати роль і показувати того, за кого я прийшов... Признаюсь, що мені було дуже приємно у вашому домі, і колиб не серез таких обставин це знайомство трапилось, я був би дуже вдодовлений...

— Підождіть! каже Окорський вразуваний — так це було тоді, як я вам гроші давав, а ви не хотіли брати?

— Як раз тоді... у асьому я на міг наслідувати Гулку, — каже Смулка сміючись.

— Тепер, то я присягну, що ви не Гулка... Тамтой пройдисяг, кожного разу дер, що міг... І як ви тоді від нас вийшли, я кажу зараз до Магдусі: "що Єндрикові сталося, що грошей не хоче брати? чи так постаточні? а то було дупити мене без ножа, що годі обігнати". Ви справді чесна людина. Були би гроші взяли, було би пішло на рахунок тамтого злодія, а на шкоду моєї дитини, бо чеж з її посагу...

— За це мені компліментів не говоріть, бо так повинен би зрозуміти кожний на мойому місці...

— Ні, ні, ні. А багато таких часних? більше таких, що були би взяли і пропало...

(Продовження буде)

душаються, виносить найменше 1000 клм. (тисячу кілометрів) на одну секунду, то майже неможовим виставляється, щоб воно дійсно так було. Але на тім не кінець, наука робить поступ даліше вперед і може ввевдози показється, що протони і електрони складені з ще менших частинок.

Гегіген. О. Сменула.

НОВИНКИ.

— **Конфіскація.** Вчорашнє (179) число „Діла“ скомфісковано за один середущий вступ із передової статті п. м. „Перегони і потягом“ (про податкову систему вичищування готівки з населення, та закінчення передової, де кажеється про небезпекі перегона з потягом).

— **Українізм.** В ч. 219 „Праер Прессе“ з 11. п. м. у відділі „Світлі Рукаша“ — „Україне“ є довша стаття д-ра В. Залотенського про українські музеї.

— **Записки соціаліста.** Міністер освіти Ст. Грабські конференції з жидівським послом Вигодиком в справі реалізації польсько-жидівської угоди, при чому пос. Вигодик виступав, що в першій і другій класі жидівських шкіл вчитимуть предметів історії й географії ще по жидівськи, а шойно під 3-ї клас по польськи; на багання міністра предложено йому пять приватних жид. шкіл в Польщі для субсидіювання.

— **Зворушлива щирість** Марш. Підсудного. У Варшаві відбувся оноді зїзд польських акціонерів з участю Підсудного, який м. н. виступав відчит на загальному темі сучасних відносин у Польщі. Підсудні підніс, що „протекціонізм, фальш, підкупство й авторитаризм розпачають і не дають приступу“. Даліше перший маршалок Польщі сказав сенсативну репліку, що нема ні одного протоколу засідань, на яких він голоував, як членський держави, який не був би офіційношований. Теж саме викрадено з генер. штабу різні документи й заступлено їх фальшивими. Вертаючи до авторитаризму польських достоянників, Підсудні сказав буквально: „Я reklamirze, kórtzy reklamie pozaz pawet na d...“. Взагалі підчит відсутенного від армії й актаного політичного життя маршала був настільки обильний у ширі й неприкриті ніжним серпанком дискретності, звороти на адресу сучасних відносин у Польщі, що відчиту того не зодала в цілості ні одна газета.

— **Недоцільність паспортних віз.** Наскільки беззаступним на практиці є паспортні візи, введені буцімто з метою контролю підозрілих елементів, показує свій приклад одного небезпечного аломішника, втікача з в'язниці, який розізвав по Європі з цілком правильним паспортом і всіма візами. Іван Герт утік з криміналу в Утермісфельд (Німеччина) і замешкав від іменем Курта Пільра на коротенький час у Діссельдорфі (Поруря); на підставі мельдункової карти дістає робітничу карту, а вслід за нею особисту легітимізацію від френц. окупційної влади. З тими документами отримав вже без усіхких трудностей паспорт в нім. посольстві у Відні, куди зголюсний як „утікач з Поруря“. Далі переходу італ. кордону придбає собі т. зв. прогулькову перепустку, на яку користувався 30-відсотковою знижкою на талійських залізничних. Ідучи так, з легальними документами — по дорозі крап і грабував.

— **Зва нуліс валют. реформи.** З кілограм мах ц. р. польська марка була як відомо, внята з обігу, а заступлена золотом. Всі марки тепер знищено в двох фабриках паперу у Влодзавку й Бидгощі від Охоронної поліції і підконтрольною делегації між. скрбу і Банку Польського. Загальна сума знищених марок рівняється 1.114 тріліонів, ваги 1.917.833 кг. Для перенесення шого транспорту ужито 173 вагонів і 16.939 скринь. Фабрики паперу купили марки на перерібку на заочайний папір, заплативши за все 155.622 зл., понім на перевіз і за надбір витрачено 104.173 зл. Таким чином держава скрбила одержала нацисто за 1.114 тріліонів польських марок лише 51.449 зл.

3 судової салі.

Процес Корнхабера і тов. — за обманство і вичищування.

29-й день розправи.

(Докічення.)

Грошеві нари за неперебірчиві вислови.

В дальшому перебігу випитування свідка д-ра Плотровського, обор. д-р Датер вносить на покликання на свідків Каролина Пільер і Марію Вартель на обставину, що свідок Плотровскі „інструував“ на користарі родину Панчичина, а також свідків аль. д-ра Бубера, д-ра Саллауера й інж. Сгера на обставину, що тойже д-р Плотровскі підслушував під джерма кімнати адвокатів розмову обвинувачених з їх оборонцями.

Прокуратор яказіє на захитання будівлі, яку майстерно здитнула оборона, що рішила за всяку ціну переперти твєрдження, буцімто зїзнання Микитина і Дворшного були вичищені. Відсім тїп і нервозність оборонців, які ображують непонимних для них свідків. Прок. погіняться вносенню д-ра Датера, як таком, що не має ніякої доказової тези.

Обор. д-р Глушкевич ставить вносення на конфронтацію судді Рутки й д-ра Плотровського зі Штайніною.

Трибунал по нападі присудив д-ра Плотровського на кару 10 зол. за обманство, Корнхабера (назвав його клеветником), д-ра Яндауа на кару 150 зол. за обманство д-ра Плотровського і д-ра Датера 100 зол. за слово „інструував“. Внесення д-ра Глушкевича відкинено; інші будуть розглянені згодом.

Питання і заява Микитина.

Всяє Микитині і завадє д-рови Плотровському нязку, що торкаються подробиць веденого з ним слідства. Всі ці питання починаються „чи пам'ятає, що...“ а відповіди на них є: „вдужка“. Супроти того, що д-р Плотровскі не владється з Мик. в дискусію, а предсідник ухилив кілька питань шого останнього, Микитин „образився“ і складає декларацію, що даліше питати свідка вже не буде, але заявляє, що всі зїзнання свідка є вичищені і брехливі. Крім того Мик. апелює до предсідника взяти його в оборону перед образами з боку свідка й покарати шого останнього за слова „клеветник“, „відразливий“ і „вожк“.

Дальші свідки.

Зїзнає черговий свідок аплікант Марія Бляшке, який здебільша був пристійний при переслухуванні обвинувачених свідкам суддею Руткою. Свідок потверджує зїзнання д-ра Рутки й д-ра Плотровського.

Свідок Іван Мариняк, народний учитель, добрий знайомий Панчичина, зїзнає, що прийшов до Панчичинів не 5 а 6 вересня і найшов тоді Степана Панчичина в постелі. Читав раз картку Ст. Панч. в якій було написано, що Ст. Панч. пізнає до Свободи, але не постолював тих слів. Фідика особисто не знає; бачив його раз в редакції „Волі Народа“, куди приходив направляти машину. У Панчичина бачив Федуня а не Фідика. 2-го вересня, сидючи зі Шпаком, одним спільним з Панчичином знайомим, у ресторані Дружба, свідкові здавалось, що бачить при дальшому століку Степана Панч. в якомусь товаристві. Було тоді досить темно й на певно свідок Панчичина не пізнав. Ст. Панчичин пізнаєше пішуче заперечив, начеб то він був. — Питання оборонців торкаються головню осіб Фідика й Федуня; останнім випитуванням оборонці стараються збити з пантелику свідка, але це їм не владється і до розправи нічого нового не вносять.

Конфронтації між Мариняком та Плотровським, який арештував був у свій час Мариняка й переслухував у Варшаві не буде.

ОСТАННІ ВІСТІ.

Димісія Чічеріна?

Чічерін подав до димісії з огляду на здоров'я. Насл. його має бути Карахан.

Цикльон в Німеччині й Голяндії. Німеччину і Голяндію навістив грізний цикльон. Уносив великі дом. Величезні шкоди. Багато вбитих.

Франція проти СССР.

Згідно з чутками з Лондону Франція за перемарш військ через Німеччину до Польщі й Чехословаччини, обіцяє Англії участь в боротьбі проти СССР.

Біржа.

Львів, 13. серпня 1925.

Гроші.

Амер. дол. 570 — 575, канад. дол. 540 — 550, чеські кор. 01533 — 01550, лат. 00233 — 00250, франк. франк. 025 — 02550, нидд. фр. 102 — 103, англ. фунт 2680 — 2590.

Золото. 20 кор. 2185 — 2200, 20 франк. 1980 — 2000; 20 марк. 2480 — 2490; 10 руб. 2730 — 2740.

Срібло. Австр. кор. 045 — 04525, 5 ав. кор. 235 — 238, флорени 119 — 120, рубл. 148 — 150, рубель дрібним сріблом 000 — 000.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Українського Наддніпрянського Театру О. Мітківич.

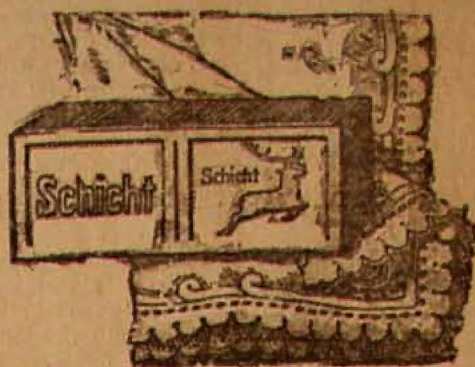
Монастирська:

14.VIII. „Запорожський кляд“.

Витків:

13.VIII. „Вія“.

Правда побіджує!

Ніколи

не найдено хочби одного куска мила Олень-Шіхт, в котрім доквано би, що він має шкідливі складники.

Ніколи

не стверджено випадку знищення білля при ужитку мила Олень-Шіхт. За те

Завсіди

мило Олень-Шіхт є чисте, добре і нешкідливе.

Ми могли би обнижити ціну мила Олень-Шіхт через вживання дешевших сирівців і через менше дбайливий спосіб продукції.

Не робимо цього, тому, що ми є вірні нашому нличеві:

Мило Олень-Шіхт мусить бути найкраще!

ПОДЯКА.

До Хв. Управи Українського Дому в Валізії у Львові. Отсім маю честь подіти, що Ваша кравецька робітня зробила мені нове убрання дуже соляло і есентіно. Також поправлено мені дужі порязно кілька старих гарнітурів. З приємністю констатую, що з робіт тих є аповні вдоволені. З поважаням Д-р Ст. Федак. — Львів, для 20. VII. 1925.

195 1-1

Хто має машину до писання L. C. Smith Bros, хай в власній інтересі зголюситься до фірми Йосифа Михальського, Львів, вул. Собіського ч. 12. Механічне заведення для реконструкції клясических бюроах машин. Вичислює предствиництво на Східну Галичину машин L. C. Smith Bros, як також і їх приладдя. Взірдела наука писання на машині. 102 нах. 3-4

КОНКУРС

Виділ Тов. „Бурса ім. св. О. Николія“ Перемішил“ продовжує отсім конкурс на приняття питомців до одної з інституцій на харя і мешкання до дня 15. серпня ш. Цим робом для Виділа можливість учня також і з дальших політів — яких подання що до приняття до тит. гімназії шойно полагоджено, скористати з передше оголошеного конкурсу. Подання налекжтєвносисти, як і давніше, на руки Управи бурси, зглядно інституту.

156 3-3 За Виділ: Білинський, містооголова

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повідомляю, що з днем 16. серпня 1925 переніс я своє

Дентистично-технічне заведення в Коломиї

до дому п. Айферманової в Ринку ч. 70. Виконую першорядні роботи вколячі в обсяг нолочасної дентистики. — Пациєнтів з провісній відправляю негайно. — Прошу о ласкві дальшіх вагазид. З поважаням Генрих Шмаленберг, дентист-технік.

Перльмуттера Ультрамаліна є найкращою і найвдідатнішою козською до білля, марна і малювання. Спеціальна ультрамаліна для цукроварень і текстильних фабрик.

Фабрика ультрамаліни

Х. ПЕРЛЬМУТТЕР

Львів-Знесіння, 1-19

Біоро: вул. Слонечна 26.

Дрібні оголошення.

О. БЛАГОЦІР приймає дальше замовлення строєння й наповни фортепіана вул. Сикстуська 11, Дім Шопена. 176 1-4

ПАРОХІЯ на Поділью вищої класи, 4 км. до стації, 6 км. до повітового міста при гостинці, до замків. Відомість віділять Уряд Деканальний в Збаражі. 161 3-4

АДВОКАТ Др. Павляський в Дрогобичі пошукує рутинного коніплента. — Посада до обняття від 1. жовтня 1925. 182 2-3

ІНТЕЛІГЕНТНІ учениці до 14 літ найдуть приміщення з добрим харчем і чутанною опікою. Зголошення від години 12-4, вул. Лічківська 147, 1. пов. (кінець ганку на ліво). 194 1-2

ДВОХ учеників (учениць) з низших клас прийму на стацію. Поміч в науці — Кулик, Потоцького 104. 196 1-1

УЧИТЕЛЬКА дуже симпатична вийде за учителя або иншого мушину на відповідям становищі, доброго характеру, бльонина або шатина в віці від 35-45 літ. Листи з фотографією слати до Адміністрації „Діла“ під „Симпатія“. 193 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Дентистичне заведення

д-ра Шимона Раппапорта і

Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/11.

Плюмбування й випиання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на америкальську систему. Пациєнтів з провісній полагодується в найкоротшому часі. ПТ. урядовцям та студентам значна знижка. 155 3-10

Видіє Видавничу Спільку „Діло“ Зложонці Вдалмичої Спільку „Шло“ Львів. Ринок ч. 102